

POSTSCRIPTUM
P O L O N I S T Y C Z N E

POSTSCRIPTUM

POLONISTYCZNE

2017 • 2 (20)

Redakcja

ROMUALD CUDAK – redaktor naczelny
JOLANTA TAMBOR – zastępca redaktora naczelnego
ALEKSANDRA ACHELNIK, MAGDALENA BĄK,
MARCIN MACIOŁEK, AGNIESZKA MADEJA, AGNIESZKA NĘCKA,
BERNADETA NIESPOREK-SZAMBURSKA, KAROLINA POSPISZIL
MARIA CZEMPKA-WEWIÓRA – sekretarz redakcji

Rada Programowa

KALINA BACHNEWA Sofia, JERZY BARTMIŃSKI Lublin,
ANNA DĄBROWSKA Wrocław, MARIA DELAPERRIÈRE Paryż,
KATARZYNA DZIWIŃSKA Seattle, ELWIRA GROSSMAN Glasgow,
KRIS VAN HEUCKELOM Leuven, MAŁGORZATA KITA Katowice,
ALLA KOŻYNOWA Mińsk, LUIGI MARINELLI Rzym,
MICHAŁ MASŁOWSKI Paryż, GERHARD MEISER Halle,
WŁADYSŁAW MIODUNKA Kraków, LÁSZLÓ K. NAGY Debreczyn,
ALEKSANDER NAWARECKI Katowice, WACŁAW M. OSADNIK Edmonton,
KAZIMIERZ OŻÓG Rzeszów, ANNA MAŁGORZATA PACKALÉN PARKMAN Uppsala,
TOKIMASA SEKIGUCHI Tokio, MARIE SOBOTKOVÁ Olomuniec,
TAMARA TROJANOWSKA Toronto, MARIA WOJCIK Lublin

Pismo krajowych i zagranicznych polonistów

POSTSCRIPTUM

POOLONISTYCZNE

Pismo jest kontynuacją półrocznika „Postscriptum”, który ukazywał się od 1992 do 2007 r.
Wersja elektroniczna: www.postscriptum.us.edu.pl

Pismo recenzowane naukowo.
Nazwiska recenzentów podawane są łącznie raz w roku na stronie internetowej:
www.postscriptum.us.edu.pl
Wersja papierowa jest wersją pierwotną (referencyjną) pisma.

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach

Redaktor numeru
AGNIESZKA NĘCKA

Redakcja językowa
KAROLINA GRABOŃ
MARCIN MACIOLEK
AGNIESZKA MADEJA
MAŁGORZATA SMERECZNIK

Projekt okładki, layout i łamanie
MAREK FRANCIK

Publikacja sfinansowana ze środków
UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

Adres redakcji
„Postscriptum Polonistyczne”
Szkoła Języka i Kultury Polskiej UŚ
Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich UŚ
pl. Sejmu Śląskiego 1, 40-032 Katowice
tel./faks: +48 322512991, tel. 48 322009424
e-mail: postscriptum@us.edu.pl
www.postscriptum.us.edu.pl

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Nakład: 120+35, cena 16 zł (+VAT)
ISSN 1898-1593

Spis treści

Rozprawy	9
KATARZYNA SZOPA: „Nieziszczone narodziny”. Cixous i Irigaray, czyli kobiety z Czarnego Kontynentu	11
ANNA KALUŻA: Równościowe upodmiotowienia i różnica płciowa. Jak poezją wyjść z podrzędności	27
BERNADETTA DARSKA: Czy popularna powieść kobieca może być powieścią społecznie zaangażowaną? Kilka refleksji o tematach, gatunkach i stereotypach	43
MALGORZATA ANNA PACKALÉN PARKMAN: Macierzyństwo bez lukru i retuszu. Wizerunek Matki Polki w literaturze polskiej po roku 2000 i blogach	63
DARIUSZ NOWACKI: Kaśka Kariatyda już tu nie mieszka. Temat niechcianej ciąży i aborcji w nowej prozie kobiet	85
IRINA ADELGEJM: „Chcę rozmawiać”. Autopsychoterapeutyczne funkcje narracji Justyny Bargielskiej i Anny Starobiniec o utracie perinatalnej ..	103
ANDREA F. DE CARLO: <i>Ecce femina</i> – podróż do źródła kobiecości. Wokół krwi menstruacyjnej we współczesnej literaturze polskiej na podstawie wybranych przykładów – Izabeli Filipiak i Olgi Tokarczuk	119
IVANA SLIVKOVÁ: Mit urody a <i>Najbrzydsza kobieta świata</i> Olgi Tokarczuk	133
NATALIA ŻÓRAWSKA: „Pamięć nie wybacza”. O <i>Białej Rice</i> Magdaleny Parys	141
MARZENA BONIECKA: Śmierciopisanie kobiet. O twórczości Anieli Gruszeckiej	163
GRZEGORZ OLSZAŃSKI: „Wracam do miejsca, którego nie ma” – o różnych formach doświadczenia atopii	181
AGNIESZKA TAMBOR: Przemiany bohatera w powojennym kinie polskim – od Supermana do Wonder Woman	193

Varia	207
MARIA WACŁAWEK: Przemiany profilu partnerki w stereotypie dziewczyny	209
KATARZYNA PASTUSZEK: Kraj-obrazy. Topografie w wybranych późnych utworach Elizy Orzeszkowej	223
MAREK SZNAJDER: W poszukiwaniu paradygmatu, czyli wokół problemu granic obiektywizacji metody badawczej. Prolegomena do literaturoznawstwa eksperymentalnego	233
MAGDALENA BĄK: Więcej, bardziej, pełniej. Emigracja według Tomasza Łychowskiego	255
Recenzje	265
ANDRZEJ JUCHNIEWICZ: W sidłach emocji i konwencji. Recenzja książki Beaty Przymuszały Smugi Zagłady. <i>Emocjonalne i konwencjonalne aspekty tekstów ofiar i ich dzieci</i>	267
AGNIESZKA NĘCKA: Tropiąc „dyskretną obecność” Julii Hartwig. Recenzja książki Elżbiety Dutki <i>Centra, prowincje, żałki. Twórczość Julii Hartwig jako auto/bio/geo/grafia</i>	277
EMILIA WILK: „Zło, co dobro udaje”. Recenzja książki Bernadetty Darskiej <i>Maski zła. (Nie)etyczność postaw i zachowań jako temat współczesnego reportażu polskiego</i>	283
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA, PAVLO LEVCHUK: Dziesięciolecie polonistyki na Uniwersytecie Lwowskim. Recenzja książki <i>Język polski i polonistyka w Europie Wschodniej: przeszłość i współczesność</i>	289
Noty o autorach	299

Contents

Treatises	9
KATARZYNA SZOPA: 'Non-existent birth'. Cixous i Irigaray – women from the Black Continent	11
ANNA KALUŻA: Equality of empowerment and gender difference. How poetry can help to overcome inferiority	27
BERNADETTA DARSKA: Can a popular women's novel be socially committed? A few remarks on themes, genres and stereotypes	43
MALGORZATA ANNA PACKALÉN PARKMAN: Motherhood without icing and retouching. The 'Polish Mother' icon in Polish literature created after the year 2000 and blogs	63
DARIUSZ NOWACKI: Cathy, the Caryatid does not live here any more. Unwanted pregnancy and abortion in new women's prose	85
IRINA ADELGEJM: 'I want to talk'. The psychotherapeutic functions of Justyna Bargielska and Anna Starobiniec's narrations on perinatal loss	103
ANDREA F. DE CARLO: <i>Ecce femina</i> – in a search of the source of femininity (on menstrual blood in Polish contemporary literature based on selected examples – Izabela Filipiak and Olga Tokarczuk)	119
IVANA SLIVKOVÁ: The beauty myth and <i>The Ugliest Woman of World</i> [Najbrzydsza kobieta świata] by Olga Tokarczuk	133
NATALIA ŻÓRAWSKA: 'Memory does not forgive'. On <i>White Rika</i> [Biała Rika] by Magdalena Parys	141
MARZENA BONIECKA: Women's death writing. On Aniela Gruszecka's creativity	163
GRZEGORZ OLSZAŃSKI: 'I come back to the place that does not exist'. On different forms of experiencing an atopy	181
AGNIESZKA TAMBOR: Evolution of a hero in Polish postwar cinema – from Superman to the Wonder Woman	193

Varia	207
MARIA WACŁAWEK: A study of the profiles of female partners and modification of the traditional model of the stereotypical girlfriend	209
KATARZYNA PASTUSZEK: Landscapes. Topography in the selected late works by Eliza Orzeszkowa	223
MAREK SZNAJDER: Looking for a paradigm – problems with the limits of research and methods of objectivization. Prolegomena of experimental literary criticism	233
MAGDALENA BĄK: More, fully, intense. Emigration according to Tomasz Łychowski	255
Reviews	265
ANDRZEJ JUCHNIEWICZ: In the snout of emotions and conventions. Review of Beata Przymuszała's book: <i>Smugi Zagłady. Emocjonalne i konwencjonalne aspekty tekstów ofiar i ich dzieci</i>	267
AGNIESZKA NĘCKA: Tracing a 'subtle presence' of Julia Hartwig. Review of Elżbieta Dutka's book: <i>Centra, prowincje, zaulki. Twórczość Julii Hartwig jako auto/bio/geo/grafia</i>	277
EMILIA WILK: 'Evil, which pretends to be good'. Review of Bernadetta Darska's book: <i>Maski zła. (Nie)etyczność postaw i zachowań jako temat współczesnego reportażu polskiego</i>	283
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA, PAVLO LEVCHUK: Ten years of Polonistic Studies at the University in Lviv. Review of the book: <i>Język polski i polonistyka w Europie Wschodniej: przeszłość i współczesność</i>	289
About the Authors	299